

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola „Berušky“ Benešov

Táborská 350, 256 01 Benešov

Identifikátor školy: 600 041 492

Termín konání tematické inspekce: 17. a 19. únor 2003

Čj.:	031 28/03-4041
Signatura:	tclaw112

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zřizovatelem mateřské školy (dále v textu MŠ) „Berušky“ je Město Benešov. Od 1. ledna 2003 se MŠ stala samostatným právním subjektem a hospodaří jako příspěvková organizace.

Z údajů uvedených v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vyplývá, že pětiletá mateřská škola s celodenním provozem má cílovou kapacitu 90 dětí. Podle statistického výkazu Škol (MŠMT) V1-01 k 30. září vykazovalo předškolní zařízení celkem 89 dětí, z toho 12 s vadami řeči a 8 s lékařskou diagnózou autismus. Ke dni inspekce bylo v MŠ evidováno celkem pět autistických dětí - čtyři ve speciální třídě „Myšek“ (spolu s nimi další tři s odlišným zdravotním postižením) a jedno integrované ve speciální třídě pro děti s vadami řeči „Kotáta“. Z objektivních důvodů (chřipková epidemie) byly přítomny v zařízení pouze dvě děti s výše uvedeným handicapem.

Zřizovatel potvrdil platnost jmenovacího dekretu ředitelky 18. září 2002 v souvislosti s pověřením ředitelky statutárním zástupcem.

Součástí předškolního zařízení je jídelna.

Poslední inspekce byla v MŠ provedena 10. a 11. listopadu 1999.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce ve speciálních třídách pro děti s lékařskou diagnózou autismus
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce ve speciálních třídách pro děti s lékařskou diagnózou autismus
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve spontánních a řízených činnostech ve speciální třídě pro děti s lékařskou diagnózou autismus - třída „Myšky“

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY VE SPECIÁLNÍCH TŘÍDÁCH PRO DĚTI S LÉKAŘSKOU DIAGNÓZOU AUTISMUS

Výchovně-vzdělávací práci ve speciálních třídách zabezpečují v souladu s vyhláškou o speciálních školách a speciálních mateřských školách současně dvě pedagogické pracovnice. Ze čtyř učitelek nemá pouze jedna (ve třídě „Myšek“) speciálně pedagogické vzdělání. Dlouholetá praxe v oboru a stabilizovaný kolektiv pozitivně ovlivňují průběh a kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu. Učitelky si cíleně doplňují a rozšiřují znalosti v dalších kurzech a seminářích pořádaných akreditovanými pracovišti. Specifické dovednosti a vlastní zájmovou orientaci účinně uplatňují v praxi.

Ředitelka důsledně vede celý kolektiv k zodpovědnosti při plnění úkolů. Její styl řízení je demokratický, nechává učitelkám potřebný prostor pro vlastní invenci, včetně zavádění současných priorit předškolního vzdělávání do pedagogického procesu. Vytváří jim vhodné podmínky pro další profesní růst. Vzdělávací akce volí ve vztahu k zaměření školního vzdělávacího programu, zdravotně postižených dětí a zájmové specializaci učitelek výběrově, zajišťuje pestrou nabídku hodnotné odborné literatury. Individuální logopedickou péčí a rozvoj komunikativních dovedností zajišťují vždy v přítomnosti rodičů klinický logopéd v rozsahu pěti hodin v měsíci, na tři hodiny v týdnu dochází logopedický asistent.

Vedení mateřské školy má jasnou představu o organizačním uspořádání, které realizuje důsledně a systémově. V souladu s požadavky pro činnost právního subjektu jmenovala ředitelka zástupkyni s přesně vymezenými kompetencemi. Pravidla chodu zařízení upravila vnitroorganizačními normami, ke kterým patří Provozní řád MŠ a na něj navazující předpisy. S dokumenty byly prokazatelně seznámeny všechny pracovnice. Řád mateřské školy, který je zveřejněn ve vstupních prostorách, zahrnuje jasná pravidla komunikace s rodiči.

Služby pedagogických pracovníků zpracovala ředitelka z hlediska skutečné potřeby speciálně-pedagogické péče účelně. Vzhledem k nižší průměrné docházce dětí se zdravotním postižením (2 - 4 děti) vytvořila souběžným zapojením obou učitelek do pedagogického procesu optimální podmínky pro individuální a skupinové činnosti dětí především v době od 7 do 12:30 hodin.

Systém předávání informací se opírá o pedagogické a pracovní porady, aktuální informace projednává ředitelka přímo s pracovníky. Informace trvalejšího charakteru jsou vyvěšeny též na nástěnce v logopedické pracovně. Pedagogickou radu svolává ředitelka šestkrát ročně. Ze zápisů vyplývá relevantnost předávaných informací od vedení směrem k učitelkám, hlubší řešení pedagogické problematiky vyplývající z činnosti školy. Pracovní porady se konají podle aktuální potřeby, nejméně však jedenkrát do měsíce, projednávané otázky jsou doloženy písemnými záznamy.

Mateřská škola vytváří kvalitní podmínky pro rozvíjení zájmové činnosti. Řada akcí je organizována ve spolupráci s rodiči dětí a odbornými pracovníky (logopedie). Rodiče mají dostatek informací o vzdělávacím programu prostřednictvím třídních schůzek, zveřejňováním dílčích cílů třídního programu na nástěnce v prostorách chodby. Průběžně jsou seznamováni s výsledky vzdělávací činnosti pravidelným vyhodnocováním individuálních výchovně-vzdělávacích plánů, výstavkami výtvarných prací, při společných oslavách a veřejných vystoupeních, prostřednictvím článků v regionálním tisku, příspěvků do kabelové televize, webovými stránkami, apod. Rodiče jsou o svých dětech informováni prakticky denně.

Vytvořená struktura vedení a organizování vzhledem k potřebám postižených dětí je promyšlená a plně funkční.

Personální podmínky mají příkladnou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE VE SPECIÁLNÍCH TŘÍDÁCH PRO DĚTI S LÉKAŘSKOU DIAGNÓZOU AUTISMU

Bariérová budova mateřské školy poskytuje dostatečné prostory pro plnění cílů výchovně-vzdělávacího programu i pro zájmové činnosti postižených dětí. Třídy jsou esteticky upravené, jejich vybavení podněcuje děti ke spontánním hrám a pohybovým aktivitám. Vytvořená centra aktivit doplněná hračkami, knihami a didaktickým materiálem plně uspokojují zájmy dětí a podporují jejich samostatnost při volbě her a činností, k dispozici je i základní audiovizuální technika. Dětská literatura je zastoupena v širokém výběru starších i současných titulů. Dostatečnou nabídku odborné literatury, vztahující se k současnému pojetí předškolního vzdělávání a oboru speciální pedagogiky, učitelky prokazatelně využívají. Zařízení celého interiéru školy je plánovitě obnovováno a doplňováno. Vybavení speciálními pomůckami je nadstandardní. Didaktické pomůcky jsou průběžně inovovány nejen z prostředků poskytovaných zřizovatelem, ale řadu speciálních materiálů zapůjčilo Centrum alternativní komunikace Praha. Na školní budovu bezprostředně navazuje udržovaná, velmi dobře vybavená zahrada, která dětem celoročně slouží k pohybovým a relaxačním aktivitám. V loňském školním roce byl vybudován zahradní domek, zrekonstruován spojovací chodník, vysázena zeleň a obnoveny nátěry na pískovištích.

Skladba denního režimu s dostatečnou časovou rezervou pro spontánní činnosti, pohybové aktivity, pobyt venku i odpočinek je pružná, umožňuje operativně reagovat na aktuální potřeby dětí. Prostředí školy působí esteticky a je vzorně čisté.

Při sledovaném výchovně-vzdělávacím programu byla vyváženost spontánních aktivit a řízených činností dodržena. Strava byla podávána v intervalech odpovídajících zdravotním požadavkům. Pitný režim děti aktivně využívaly.

Materiálně-technické podmínky jsou pro děti s lékařskou diagnózou autismus zabezpečeny na příkladné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE - TŘÍDA „MYŠEK“

Realizace vzdělávacího programu

Školní výchovně-vzdělávací program „*Svět je velká skládačka, složená z mnoha dílů, všichni, i ty, jsme jeho součástí*“ vypracovaný na školní rok 2002/2003 odpovídá aktuálním podmínkám mateřské školy a je veden snahou o účinné preferování komplexního osobnostního rozvoje dětí v úzké součinnosti s rodinou. Při jeho zpracování učitelky vycházely z *Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání* rozšířeného o prvky projektu *Zdravá mateřská škola* a ekologický program *Jabloňka*.

Třídní vzdělávací programy v obou speciálních třídách konkretizují záměry školního dokumentu do reálných cílů. Učitelky je vytvořily jako otevřený pracovní materiál ze vzájemně souvisejících a časově uspořádaných úloh. V průběhu pedagogického procesu jednotlivé tematické okruhy podle potřeby doplňují a upravují tak, aby odpovídaly reálným schopnostem postižených dětí i skutečným podmínkám předškolního zařízení. Zařazované aktivity jsou pro děti přiměřené, respektují obecná specifika předškolního věku a individuální možnosti a schopnosti jednotlivců. Jejich cílem je nabídnout dětem co nejvíce příležitostí k pohybu a poznávání se zřetelem k prožitku a tvořivosti, využití získaných poznatků a zkušeností v praktických dovednostech.

Mateřská škola organizuje v rámci výchovně-vzdělávacího programu, předplavecký výcvik a logopedickou prevenci.

Povinnou dokumentaci vede ředitelka v rozsahu stanoveném zákonem o školských zařízeních. Dokumenty mají přehledné uspořádání a jsou zpracovány na velmi dobré administrativní úrovni. Uložení důvěrných údajů dovoluje přístup pouze oprávněným osobám.

Ředitelka má o práci všech zaměstnanců dokonalý přehled. Její kontrolní činnost je plánovaná a systematická. K průběžné kontrole využívá denní kontakt se všemi zaměstnanci, který jí umožňuje pružně reagovat na zjištěné nedostatky a okamžitě je řešit. Pedagogický proces prověřuje cílenými hospitacemi a pravidelným vyhodnocováním plnění koncepčních záměrů, práce jednotlivých tříd a individuálních výchovně vzdělávacích plánů. Z plánu i hospitačních záznamů je zřejmá provázanost cílů kontroly s přijatou koncepcí. Závěry z hospitačí ředitelka dále sleduje, zobecněná zjištění jsou součástí programu pedagogických rad. Systém pravidelné vnitřní kontroly pedagogické práce je doplněn každodenními vhledy do tříd. Provedenou hospitační činností ředitelka prokazatelně doložila. Z jednotlivých záznamů a ze společné hospitační činnosti ředitelky s inspektorkou vyplývá, že je hodnotící činnost ředitelky objektivní. Analytickým rozbořením sledovaných činností ředitelka prokázala odbornou erudovanost a přesnou orientaci v práci s postiženými dětmi (sama vystudovalo obor speciální pedagogika) i současných trendech předškolní výchovy.

Mateřská škola realizuje výchovně-vzdělávací program v souladu s obecnými cíli předškolního vzdělávání a skutečnými potřebami handicapovaných dětí.

Průběh a výsledky vzdělávání ve spontánních a řízených činnostech ve třídě „Myšek“

Výchovně-vzdělávací práci vedly ve třídě současně dvě pedagogické pracovnice. Absence rozšiřujícího oboru speciální pedagogika ve vzdělání jedné z nich neměla na kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti negativní vliv. Klima ve třídě bylo tvořivé, radostné a přátelské, učitelky pracovaly jako tým. V průběhu spontánních činností poskytovaly dětem dostatek prostoru pro sebeuplatnění. Umožnily jim volně využívat prostředí k pohybovým aktivitám, při hře prostřednictvím motivace obohacovaly jejich nápady a představy. Verbální i neverbální komunikací podporovaly zájem a aktivitu dětí, jejich snahu poznávat a osvojit si nové dovednosti. Učitelky pomocí adresného oceňování průběžných pokroků nenásilně podporovaly sebedůvěru dětí.

V řízené výtvarné činnosti učitelky u dětí koncepčně a systematicky rozvíjely komunikativní, rozumové, pracovní a pohybové dovednosti. Naplňovaly cíle tematicky zaměřeného třídního vzdělávacího programu. Kladly důraz na citové a estetické působení, v maximální míře využívaly předchozí zkušenosti dětí. Připravený denní program navazoval na předchozí aktivity a poznatky dětí. Získané poznatky učitelky formou ryze individuální práce s jednotlivými dětmi rozvíjely, prohlubovaly a upevňovaly. Jejich nápaditost, tvořivost a profesionalita se projevila v účinnosti motivace, promyšlenosti organizace a účelnosti zvolených pomůcek. Diferencovanost činností odpovídala věkové struktuře a míře postižení dětí. Dané téma realizovaly výtvarným vyjádřením i prostřednictvím rozhovoru. Postupovaly jednotně a systematicky, vzdělávací proces probíhal převážně na bázi pozorování a prožívání. Děti byly motivovány a povzbuzovány pochvalou, oceňován byl každý pokrok. Učitelky navázaly s dětmi kladné citové vztahy, což se projevilo v jejich ochotě spolupracovat.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Děti svým chováním a vystupováním potvrzovaly, že se v mateřské škole cítí jistě. Chovaly se přirozeně, bez projevů agresivity. Ve spontánních i řízených činnostech prokazovaly znalosti a dovednosti, které dokázaly použít v dalších souvislostech. V denním programu převládala spontánní zájem a aktivní přístup dětí o připravenou nabídku. Z dotazníků zadaných rodičům dětí v rámci tematické inspekce, bezprostředních projevů a výsledků v poznávací a výtvarné činnosti bylo patrné, že se učitelkám daří výchovně-vzdělávací cíle naplňovat.

Úroveň sebeobslužných a hygienických návyků dětí odpovídala jejich individuálním schopnostem a možnostem.

Organizace, formy a metody pedagogické práce, motivace spolu s hodnocením, interakcí a komunikací uplatněnou ve výchovně-vzdělávacím působení byly ve vztahu k potřebám postižených dětí předškolního věku plně podporující a jsou hodnoceny jako vynikající.

Celkově mají průběh a výsledky vzdělávání a výchovy příkladnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Mateřská škola navázala úzkou spoluprací se SPC Chotouňská Praha a SPC AAK Praha. Přínosem je poskytování pomůcek a odborných konzultací v rámci návštěv pracovníků přímo v předškolním zařízení.

Logopedická péče je realizovaná pod dohledem klinického logopéda.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 17. září 2002 vydaná Městem Benešov.
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. OŠMS/22 056/2002 ze dne 13. listopadu 2002 vydané Krajským úřadem Středočeského kraje Praha.
3. Potvrzení platnosti jmenovacího dekretu ředitelky Městem Benešov ze dne 18. září 2002
4. Školní výchovně-vzdělávací program platný od 1. září 2002.
5. Výchovně-vzdělávací program třídy „Myšek“.
6. Osobní dokumentace a individuální výchovně vzdělávací plány dětí s lékařskou diagnózou autismus.
7. Řád mateřské školy platný od 1. září 2002.
8. Povinná dokumentace dle zákona o školských zařízeních (evidence dětí, personální dokumentace).
9. Provozní řád MŠ ze dne 2. ledna 2003, Pracovní povinnosti pedagogických pracovníků a provozních zaměstnanců, Soustava vnitřních předpisů Mateřské školy „Berušky“ Benešov.
10. Záznamy z jednání pedagogických rad a provozních porad za školní rok 2001/2002 a 2002/2003.
11. Záznamy z kontrolní činnosti ředitelky za školní rok 2001/2002.
12. Dokumentace třídy „Myšek“ pro školní rok 2002/2003: přehled denní docházky dětí, přehled výchovné práce.
13. Hospitační záznamy ČŠI.
14. Výroční zpráva o činnosti MŠ čj. 48/2002.

ZÁVĚR

Všichni zaměstnanci v úzké týmové spolupráci cílevědomě zohledňují potřeby dětí s lékařskou diagnózou autismus a vytvářejí podnětné prostředí pro jejich předškolní vzdělávání. Pedagogické pracovníce si plánovitě doplňují a rozšiřují odborné znalosti, které následně využívají ve vlastním pedagogickém procesu. Promyšleným vedením a organizováním ředitelka pozitivně ovlivňuje kvalitu pedagogické činnosti učitelky bez požadovaného vzdělání.

Mateřská škola plní kvalitně svoji funkci. Její klima je tvořivé, postižené děti se zde cítí radostně a spokojeně. Pro realizaci záměrů výchovy a vzdělávání dětí s lékařskou diagnózou autismus vytváří solidní personální a odpovídající materiální podmínky. Metody a organizační formy výchovné práce plně odpovídají předškolnímu věku a individuálním požadavkům jednotlivých dětí a rozvíjejí jejich osobnost převážně prostřednictvím prožitků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Jiřina Veselá	J. Veselá v.r.

V Kolíně dne 10. března 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. března 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Miloslava Hájková, ředitelka mateřské školy	M. Hájková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Praha, Zborovská 11	2003-03-31	osobně
Město Benešov	2003-03-31	48/03-4041
Rada školy - nezřízena	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.